

De 'Kopstukkenaanpak' en het Justitieel casuoverleg kopstukken (JCK)

Evaluatie (deel II)

Veiligheidshuis Regio Utrecht

**SANDER SCHERDERS
UNIVERSITEIT UTRECHT
JUNI 2014**

De ‘Kopstukkenaanpak’ en het Justitieel casusoverleg kopstukken (JCK)

Voor de evaluatie van de kopstukkenaanpak zijn in totaal 23 medewerkers geïnterviewd van alle betrokken organisaties bij de ‘Kopstukkenaanpak’. De respondenten zijn afkomstig van de Politie, het Openbaar Ministerie, de Raad voor de Kinderbescherming, Bureau Jeugdzorg Utrecht, Reclassering Nederland, Gemeenten, het Jongerenwerk Utrecht en het Veiligheidshuis regio Utrecht. De vragen tijdens de interviews hadden betrekking op de ervaringen van de verschillende organisaties met de kopstukkenaanpak. De vraag is of de medewerkers tevreden zijn met de aanpak zoals deze nu verloopt en of eventuele verbeteringen gewenst zijn. De volgende onderwerpen zijn tijdens het interview aan bod gekomen:

	Pagina
1. <i>De Officier van Justitie in het casusoverleg (kopstukkenofficier)</i>	5
2. <i>Kopstukken OVJ 's en het aantal sepots</i>	9
3. <i>De wijkagent in het casusoverleg</i>	11
4. <i>Ervaringen met de inzet van adoptierechercheurs</i>	14
5. <i>Ervaringen met de ‘overtredingenaanpak’</i>	16
6. <i>De kopstukkenzitting</i>	18
7. <i>Het jongerenwerk Utrecht in het casusoverleg</i>	21
8. <i>De gemaakte afspraken tijdens het casusoverleg</i>	24
9. <i>Nakoming van afspraken volgens het persoonsgerichte plan van aanpak</i>	27
10. <i>Sturing op het proces van uitvoering</i>	30
11. <i>Verschillen in de uitvoering van de aanpak in het eerste jaar (maart 2012 - juni 2013) en in het tweede jaar (september 2013 - maart 2014)</i>	34
12. <i>Positieve punten van de ‘Kopstukkenaanpak’</i>	37
13. <i>Verbeterpunten bij de ‘Kopstukkenaanpak’</i>	39

Per onderwerp en per organisatie zijn de opmerkingen, problemen en verbeterpunten van de betrokken medewerkers bij de kopstukkenaanpak genoteerd. Ieder onderwerp eindigt met een korte conclusie. De onderstaande personen zijn geïnterviewd:

Politie:

- Wijkagent Regio
- Wijkagent Regio
- Jeugdcoördinator Regio
- Voormalige wijkchef Utrecht Stad
- Projectleider aanpak jeugdgroepen Utrecht Stad.

Openbaar Ministerie

- Voormalige kopstukkenofficier
- Interventiespecialist

Raad voor de Kinderbescherming

- Casusregisseur
- Teamleider casusregie

Bureau Jeugdzorg

- Medewerker SAVE-team Stad
- Teammanager Jeugdreclassering

Reclassering Nederland

- Werkbegeleider
- Rapporteur Jongvolwassenenteam
- Reclasseringswerker Jongvolwassenenteam Utrecht

Gemeenten

- Stedelijk coördinator aanpak jeugdgroepen gemeente Utrecht
- Zorgcoördinator jeugd advies team gemeente Utrecht
- Informatiemakelaar Regio
- Informatiemakelaar Regio
- Coördinator nazorg ex-gedetineerden risicojongeren Regio

Jongerenwerk Utrecht

- Directeur Jongerenwerk Utrecht
- Individueel begeleider
- Individueel begeleider

Veiligheidshuis regio Utrecht

- Procesmanager

Achtergrondgegevens

In totaal zijn 165 personen vanaf de start van de kopstukkenaanpak, in het voorjaar van 2012, aangemerkt als kopstuk en ook besproken in het justitieel casusoverleg kopstukken. Het gaat om 101 personen uit de stad Utrecht, 22 personen uit de regio Lekstroom Rijn & Venen, 28 personen uit de regio Eemland Noord Eemland Zuid en 14 personen uit de regio Binnensticht Heuvelrug. Deze aantallen zijn gebaseerd op de shortlistronden van 2012 en 2013.

Gemiddeld zijn kopstukken uit Utrecht Stad drie keer per jaar besproken en de kopstukken uit de andere drie regio's zijn gemiddeld twee keer per jaar besproken. De vaste deelnemers aan het Justitieel casusoverleg kopstukken zijn de Politie, het Openbaar Ministerie, de Raad voor de Kinderbescherming, Bureau Jeugdzorg Utrecht, 3RO, Gemeenten en het Jongerenwerk Utrecht.

Over elke persoon die is besproken in het casusoverleg zijn afspraken gemaakt. Sommige personen zijn echter maar één keer besproken omdat tijdens het overleg naar voren is gekomen dat de betreffende persoon niet aan de definitie van een kopstuk voldeed.

Hieronder ziet u het aantal overlastgevende en criminele jeugdgroepen in de regio Utrecht bij de start van de aanpak in 2012 en het aantal criminele en overlastgevende groepen na één jaar kopstukkenaanpak. In de shortlist stond niet altijd vermeld of het een overlastgevende of criminele jeugdgroep betrof

(O) = overlastgevende jeugdgroep (C) = criminele jeugdgroep.

Overlastgevende en criminele jeugdgroepen shortlist 2012:

Zwarthepleinersgroep (O), Talentengroep (O), De Plantjesgroep (O), Componistengroep (C), Albatiusgroep (O), Barriusgroep (O), Assepoestergroep (C), Kaboutergroep (C), Izegrimgroep, Ijsselstein 1 groep (C), Ijsselstein 2 groep (O), Huize de Geerlaan groep (O), Oudegeinlaan 2 groep (O), Bernadottegroep (C), Fridtjofgroep (O), Peltgroep (O), Aziëlaangroep, Vascogroep (C), Muiderslotlaan groep (C), Bernhardpleingroep (C), Plantagegroep (O), Gagelhofgroep (C), Overkapelgroep (C), Theemsgroep (C), Merelgroep (C), Kauwenhofgroep (O), Fokkesteefcitygroep (C), Overvlietgroep (C), TV baan groep (C), Zip Dalton groep (O), Shabgroep (C), C2groep, Operapleingroep (O), Zielhorstgroep (O), Engweggroep (O), Liniegroep (O), Liendertgroep, Weberstraatgroep, Ganskuijlgroep, Teerpleingroep. , Brinkgroep Vathorst, AH-groep (Utrechtse Heuvelrug), Griffensteyngroep, Titus Brandsma Nachtgroep

Totaal: 44 jeugdgroepen zijn in 2012 geshortlist bij de start van de kopstukkenaanpak.

Overlastgevende en criminele jeugdgroepen shortlist 2013

Barriusgroep (O), Kaboutergroep (C), Izegrimgroep (O), Ijsselsteingroep (C), Huize de Geerlaangroep (C), Oudegeinlaangroep (O), Rooseveltgroep (O), Fridtjofgroep (O), Peltgroep (O), Vascogroep (C), Schaakgroep (C), Kruidentuingroep (O), Gagelhofgroep (C), Lombokgroep (O), Fokkesteegcity (C), TV baangroep (C), Zip Daltongroep (O), Witte vlindergroep (C), Nijenheimgroep (O), Polluxgroep (O)

Totaal: 20 jeugdgroepen zijn in 2013 geshortlist. Hiervan zijn 11 jeugdgroepen overlastgevend en 9 zijn crimineel. Van deze 20 jeugdgroepen stonden 13 groepen ook al op de shortlist van 2012 (dikgedrukt). Er zijn 7 nieuwe groepen bijgekomen in 2013 ten opzichte van 2012. Het totaal aantal jeugdgroepen in 2013 is meer dan gehalveerd ten opzichte van 2012.

Meer informatie en statistieken over de kopstukkenaanpak kunt u terugvinden in het jaarverslag 2013 van het Veiligheidshuis regio Utrecht, de Monitor aanpak jeugdgroepen 2013 van de gemeente Utrecht en het eerste deel van de evaluatie van de kopstukkenaanpak (afstudeeronderzoek).

1. De Officier van Justitie in het casusoverleg (kopstukkenofficier)

Bij de start van de kopstukkenaanpak in het voorjaar van 2012 was er een vaste officier van justitie aanwezig bij het casusoverleg, een zogenaamde 'kopstukkenofficier'. Door een reorganisatie bij het Openbaar Ministerie zit er sinds mei 2013 geen officier meer aan tafel bij het overleg. Hiervoor is een interventiespecialist in de plaats gekomen. De interventiespecialist is de schakel tussen de ketenpartners in het kopstukkenoverleg en de mensen die zich intern bij het Openbaar Ministerie bezighouden met de besproken casussen. Aan de ketenpartners is gevraagd wat zij van de officier van justitie vonden in het overleg en of de interventiespecialist een goede vervanger is van de officier.

Veiligheidshuis

Meerwaarde:

- De officier kon de wijkagent bevragen tijdens een overleg en opdrachten aan de politie geven.
- De officier had status en gezag bij de andere deelnemers, in ieder geval bij de politie.
- Men wist in het casusoverleg wat de eis van de officier zou worden op de zitting.

Opmerkingen:

- Het is erg jammer dat er geen vaste officier van justitie meer aanwezig is bij het casusoverleg.
- Het was een enorme investering van het OM, daarom hebben ze het ook niet kunnen volhouden.

Problemen:

- De officier wordt gemist. De interventiespecialist doet het ook prima. Het is alleen wel zo dat niet elke officier iets met ketensamenwerking heeft. Dan moet je als interventiespecialist ontzettend je best doen om iemand te overtuigen. Voorheen waren er gewoon kortere lijnen.

Gemeenten

Meerwaarde:

- De officier was voldoende geïnformeerd over het dossier bij het OM. Dacht mee over de mogelijkheden en dan niet alleen vanuit het strafrecht.
- Er vond afstemming plaats tussen de politie en het OM.
- De interventiespecialist functioneert ook prima. Hij heeft alleen niet dezelfde mandaat als een officier. Een officier kan zelf beslissingen nemen. Een interventiespecialist moet collega's zo ver zien te krijgen. Daarentegen was een officier er ook vaak niet, dat gaat nu beter met de interventiespecialist.

Problemen:

- Je had vaak met een andere officier te maken. Dit was niet heel efficiënt. Dat had met capaciteit te maken. Er moest veel aan elkaar worden overgedragen. Heel vaak zat er iemand van het OM die zijn werk niet had gedaan door wisseling van de wacht en een onderliggende reorganisatie.

Politie

Meerwaarde:

- Door de officier werden we op feiten gewezen waar meer aandacht aan moest worden besteed omdat er nog onvoldoende bewijs was verzameld.
- Besluiten konden vrij snel worden genomen. De korte lijnen. Dat was fantastisch. Je kon de officier bellen om zaken snel af te handelen.
- De officier kwam met mogelijkheden waar je zelf nog niet aan had gedacht.

Opmerkingen:

- Een interventiespecialist is weer een tussenpersoon. De lijn is minder kort.
- Enigszins begrijpelijk dat er geen officier meer aanwezig is omdat het een zwaarbelast persoon is, wel erg jammer.

Reclassering Nederland

Meerwaarde:

- De officier dacht ook mee over het plan van aanpak en de adviezen werden ook vaak overgenomen door het OM.
- De officier had kennis over wat juridisch wel en niet haalbaar was en kon ook iets vertellen over de te verwachten straf. Knopen werden sneller doorgehakt.

Opmerkingen:

- Met de interventiespecialist ligt de informatie op tafel die nodig is. Terugkoppeling gaat nu veel beter in vergelijking met de tijd dat de officier er zat.

Problemen:

- Acties werden niet altijd uitgevoerd omdat de officieren er geen tijd voor hadden.
- De officier was vaak niet aanwezig en telefonisch slecht bereikbaar.

Raad voor de Kinderbescherming

Meerwaarde:

- De officier had een meerwaarde omdat hij meegroeide met de geschiedenis van zo'n jongen. De officier kende de jeugdigen dus ook.
- Het gaf meteen een hoop helderheid in het casusoverleg over de haalbaarheid en wenselijkheid van bepaalde plannen.

Opmerkingen:

- De aanwezigheid van de interventiespecialist is goed. Het is erg prettig dat er iemand van het OM bij zit. Zij nemen een deel van de rol van de officier over.

Bureau Jeugdzorg Utrecht

Opmerkingen:

- De interventiespecialist kan op dezelfde manier meedenken als een officier. Ik ben blij dat er nu telkens iemand aanwezig is van het OM, met de officier was dat altijd maar weer afwachten. Als er in ieder geval maar iemand van het OM aanwezig is die op de hoogte is van de interventies en ook weet wat je met een interventie op gedrag kan bereiken en dat ook kan vertalen naar de zaakofficier.
- Aan de andere kant erg jammer dat de officier er niet meer bij zit omdat je met hem ook direct vervolgstappen kon afspreken.

Problemen:

- De officieren waren vaak slecht voorbereid of ze kwamen te laat of ze kwamen helemaal niet. Het was meer uitzondering dan regel dat er een officier zat die kennis van zaken had of in ieder geval iemand die zich had voorbereid.

Jongerenwerk Utrecht

Opmerkingen:

- Ik merk geen verschil tussen de officier en de interventiespecialist. En ik heb juist het idee dat degene die er nu zit meer informatie heeft en ook meer druk zet om zaken snel van de plank af te krijgen.

Openbaar Ministerie

Opmerkingen:

- Door bezuinigingen is ervoor gekozen om de officier niet meer aan het overleg te laten deelnemen, maar in plaats daarvan een interventiespecialist deel te laten nemen als vertegenwoordiger van het OM. Het was een relatief grote investering om als officier goed voorbereid aan tafel te zitten. Een interventiespecialist kan dit net zo goed doen.
- De interventiespecialist kan zelf geen onderzoek starten, maar kan wel aandringen bij de officier om dit meteen te laten doen. Het heen en weer schakelen gaat goed.
- Iedere week is er dezelfde interventiespecialist aanwezig, continuïteit, één gezicht, één aanspreekpunt.

Problemen:

- Als kopstukkenofficier kon ik altijd gebeld worden als er zich een nieuw feit aandiende, ongeacht wat voor strafbaar feit het was. Door een gebrek aan capaciteit is dit vorig jaar minder geworden.
- De aanpak is uitgehold. Je kon de parketsecretarissen en kopstukkenofficiëren altijd direct bellen om zaken af te handelen. Dit is losgelaten waardoor je de directe terugkoppeling en contacten mist.

Conclusie

Het beeld dat door de verschillende instanties wordt geschetst is dat het jammer wordt gevonden dat de inzet van het OM bij de kopstukkenaanpak is afgezwakt. Door de aanwezigheid van een officier in het casusoverleg waren de lijnen kort en konden er snel afspraken worden gemaakt, ook buiten het overleg. Wel zijn enkele ketenpartners van mening dat niet iedere officier altijd goed voorbereid naar het overleg kwam of überhaupt niet kwam opdagen. Met de komst van de interventiespecialist is dit, over het algemeen, beter geworden. De meeste ketenpartners zijn van mening dat deze persoon de rol van de officier goed heeft overgenomen en dat hij over de juiste, relevante informatie beschikt.

2. Kopstukken OVJ 's en het aantal sepots

Aan de ketenpartners is gevraagd of zij het idee hebben dat door de inzet van vaste kopstukkenofficiërs het aantal sepots is gedaald. Hier werd door de medewerkers het volgende over gezegd:

Veiligheidshuis

- Deze inzet heeft tot aantoonbaar minder sepots geleid. De helft minder. Een proces verbaal (PV) dat rammelde werd door het OM eerst geseponeerd. Nu keek de officier ernaar en werd het PV terug gestuurd naar de politie met opmerkingen om nog bepaalde dingen uit te zoeken. Dan werd het een goed PV en bleef deze overeind op de zitting. Met de komst van de interventiespecialist is dit weer weggevallen. Vanuit de politie is wel geïnvesteerd om betere PV's tot stand te brengen.

Gemeenten

- Dat het aantal sepots daalde was duidelijk zichtbaar. Het aantal sepots ligt onder het gemiddelde. Dat komt omdat we met elkaar focus hebben op een aantal jeugdigen. Niet alleen bij de officier, maar ook bij de politie.

Politie

- Overtuigend. Zeker weten. Er zijn strakke afspraken gemaakt over het verminderen van het aantal sepots.
- Hoe minder mensen (kopstukofficiërs), hoe meer focus, dat levert resultaat op.
- Vanaf het begin gaf het OM sturing aan het onderzoek. Ze hadden zicht op de verbaalen en wat daarin kon worden verbeterd. Het product werd verbeterd voordat het bij een rechter lag. Het eindproduct is dan altijd beter. Dit was een goede manier van werken.

Openbaar Ministerie:

- Wij stuurden bepaalde PV's terug naar de politie met een aantal opmerkingen of dingen die nog moesten worden uitgezocht, zodat het een kwalitatief goed PV zou worden. Op deze manier werd de kans groter dat een zaak op zitting stand hield.

Raad voor de Kinderbescherming

- Nu de officieren niet meer aanwezig zijn is de afstand groter geworden en naar mijn idee ook het aantal sepots.

Conclusie

Meerdere ketenpartners geven aan de inzet van vaste kopstukkenofficieren een bijdrage heeft geleverd aan de daling van het aantal sepots. De proces verbalen werden kwalitatief beter doordat essentiële missende informatie alsnog werd toegevoegd. Hierdoor werden zaken minder snel geseponeerd. Nu er geen officieren meer aanwezig zijn in het overleg hebben sommige ketenpartners het idee dat het aantal sepots weer is toegenomen, doordat het directe contact er niet meer is.

3. De wijkagent in het casusoverleg

Eén van de vaste aanwezigen in het Justitieel casusoverleg kopstukken is de wijkagent. Aan de ketenpartners is gevraagd of zij het een meerwaarde vinden dat deze persoon aanwezig is bij het casusoverleg.

Veiligheidshuis

Meerwaarde:

- Er is sprake van een enorme betrokkenheid. Het zijn mensen die iedere dag te maken hebben met de jongeren die worden besproken. Hij of zij kent de jongere goed.
- Het is vaak de belangrijkste bron van actuele informatie in het casusoverleg.
- De wijkagenten nemen dingen mee uit het overleg die ze direct oppakken op straat.
- Het rechtstreekse contact tussen de jeugdreclassering en politie is een meerwaarde.
- Sommige wijkagenten zagen ook nog de positieve dingen in een jongere.

Opmerkingen:

- Niet elke wijkagent kan nog objectief naar zo'n jongen kijken. Ze zien hem alleen als de boef en niet als iemand die misschien nog wat wil.

Gemeenten

Meerwaarde:

- De wijkagent geeft input over de last die je van een jongen kan hebben.
- De wijkagent heeft informatie over hoe het nu echt op straat gaat. De ogen en oren in de wijk.
- Het is actuele informatie uit eerste hand.
- De wijkagent kent ook vaak de gezinnen waaruit de kopstukken komen. Ook heeft hij informatie over de gezinsomstandigheden. Dit is belangrijk voor de toeleiding naar zorg.
- De wijkagent is de belangrijkste spil bijna. Onmisbaar.

Politie

Meerwaarde:

- De wijkagent weet waar hij het over heeft. Het is informatie uit de eerste hand.
- Het is een persoon uit het werkveld.
- De wijkagent heeft ook echt contact met de jongeren
- Je kan per individu vertellen hoe het ervoor staat. We pluizen alles per persoon uit.
- We hebben contacten met het thuisfront en met de jongere.

Problemen:

- Sommige wijkagenten zijn minder goed op de hoogte dan dat we zouden willen.
- Er zit veel verschil qua niveau tussen wijkagenten. Sommigen agenten weten precies welke mogelijkheden er zijn voor hulpverlening bij BJZ. Andere wijkagenten zijn weer veel repressiever van aard.

Reclassering Nederland

Meerwaarde:

- Het beeld dat een wijkagent geeft van hoe het op straat gaat is een meerwaarde. Als reclassering ben je daar niet bij dus dat kan een hele toegevoegde waarde hebben.
- Jongens gedragen zich op straat vaak anders dan bij ons als ze zich moeten melden. Dit koppelen we ook weer terug aan de jongeren als ze zich hier wel gedragen en in de avond op straat niet. De wijkagent levert veel informatie.
- De wijkagent vertelde altijd hoe de groep er nu uit zag en of ze nog vaak aanwezig zijn op straat en wat ze dan deden. Hij kende de jongens ook.

Opmerkingen:

- Hetgeen dat wij roepen tijdens een overleg en hetgeen dat de wijkagent roept botst wel soms. Van waarom is een jongen nog niet opgepakt en terug gemeld en waarom hij al zoveel kansen van ons heeft gehad. Wij kijken er op een andere manier naar natuurlijk.

Raad voor de Kinderbescherming

Meerwaarde:

- De wijkagent heeft direct contact met die jongeren.
- Ze vertellen feitelijk over wat er is gebeurd. Je merkt ook de lading die erachter zit, dat ze hem weer hebben zien lopen, dat ze hem weer in een auto hebben zien zitten.

Bureau Jeugdzorg Utrecht

Meerwaarde:

- De wijkagenten hebben zeker een meerwaarde in het overleg omdat het mensen zijn die de jongere echt kennen.
- De wijkagent heeft vaak de laatste informatie, de informatie van de straat, over groepsprocessen en wat iemand zijn rol en positie is in de groep. Zij zijn van essentieel belang in het overleg omdat zij het beste zicht hebben van het gedrag op straat.
- Zij zien gedrag dat wij niet waarnemen. Bij ons kunnen ze gespeeld gedrag laten zien.

Jongerenwerk Utrecht

Meerwaarde:

- Een wijkagent ziet weer dingen die wij als jongerenwerkers niet zien. Wij kunnen maar een fractie meegeven van de momenten dat wij contact hebben met de jeugdigen.
- De wijkagent geeft ook een sfeer van het straatbeeld.

Openbaar Ministerie

Meerwaarde:

- Op de wijkagent vaar ik eigenlijk helemaal, qua sfeer, hoe het met iemand gaat, hoe het met de groep is.
- Wat de wijkagent altijd te vertellen heeft, is een hele belangrijke bijdrage.

Conclusie

De meeste ketenpartners vinden dat de wijkagent een essentiële bijdrage heeft in het casusoverleg. Zo geeft hij actuele informatie uit eerste hand over het gedrag van een jongere op straat, maar soms ook over de gezinssituatie. De ketenpartners hechten veel waarde aan het verhaal van de wijkagent tijdens het casusoverleg. Wel is gebleken dat er verschil zit tussen de bijdrage die de verschillende wijkagenten hebben in het casusoverleg. De één denkt echt mee over de mogelijkheden voor zorg en een ander is hiervan minder op de hoogte en is veel repressiever van aard.

4. Ervaringen met de inzet van adoptierechercheurs

In Utrecht Stad wordt gewerkt met adoptierechercheurs. Dit zijn rechercheurs die alle zaken met betrekking tot kopstukken behandelen. Aan de ketenpartners is gevraagd wat hun ervaringen zijn met de inzet van deze speciale rechercheurs.

Veiligheidshuis

Meerwaarde:

- Een kopstuk komt steeds met dezelfde rechercheur in aanraking. Met sociaal wenselijke antwoorden komen zij niet meer weg.

Gemeenten

Meerwaarde:

- De adoptierechercheurs gaan de jongens steeds beter leren kennen. Deze rechercheurs hebben de focus erop. Er is speciale aandacht voor dit soort jongens en daardoor verbetert de kwaliteit van de aanpak. Dat merken de jongens op straat.

Politie

Meerwaarde:

- De adoptierechercheurs hebben een absolute meerwaarde. De werkdruk bij de recherche is groot. Dus als je niet gefocust bent op een bepaalde verdachte of een bepaalde zaak, dan wordt er vaak naar de werkvoorraad gekeken en dan wordt er gedacht: 'geen zin om nog drie getuigen te horen, ik vraag wel of we die zaak kunnen seponeren en vertel de officier niet dat ik mogelijk nog drie getuigen heb, dan hebben we weer een zaak minder'. Een adoptierechercheur denkt vanuit het gezamenlijk belang met de wijkagent over wat de impact van zo'n zaakje in de wijk is. Zij laten zo'n zaak dus niet versloffen.
- Je hoeft niet elke keer opnieuw een sociaal praatje aan te gaan met zo'n kopstuk als ze verhoord worden. Je leert elkaar gewoon kennen als je elkaar vaker spreekt. Herkenning, een vertrouwensband, hierdoor krijgen de kopstukken ook minder het gevoel dat het een heksenjacht is.
- Het werd moeilijker voor kopstukken om hun mond te houden.
- De betrokkenheid tussen de politie op straat en de recherche is verbeterd.

Reclassering Nederland

Meerwaarde:

- De adoptierechercheurs bouwen meer een relatie op met de jongeren. Je moet het daar ook vaak van hebben.

Openbaar Ministerie

Meerwaarde:

- Doordat de adoptierechercheurs vaker in contact komen met de dezelfde jongeren, krijgen ze ook een steeds beter beeld van deze jongeren.

Conclusie

De ervaringen van de verschillende organisaties met de adoptierechercheurs zijn positief. Voornamelijk de band die een onderzoeker kan opbouwen met een jongere wordt als meerwaarde gezien. Ook het feit dat een jongere op een gegeven moment niet meer wegkomt met een sociaal wenselijk praatje is positief. Doordat een adoptierechercheur aan een kopstuk wordt gekoppeld, blijft er ook een focus op deze jongeren. Hiermee wordt ook voorkomen dat zijn zaken verdwijnen tussen de grote hoeveelheid andere zaken die de onderzoeker moet behandelen.

5. Ervaringen met de 'overtredingenaanpak'

Een onderdeel van de kopstukkenaanpak is de 'overtredingenaanpak' die door de politie wordt uitgevoerd. Deze aanpak houdt in dat ook voor overtredingen een proces verbaal wordt ingestuurd en niet alleen voor misdrijven. Aan de ketenpartners is gevraagd wat hun ervaringen zijn met deze aanpak.

Veiligheidshuis

- Eén van de gedachten van de kopstukkenaanpak was ook dat we de kleine feiten hard aanpakken omdat die vaak heel zichtbaar zijn in de wijk. Door ook die kleine feiten aan te pakken kan je de positie van een kopstuk ondermijnen. Dus de grote held in de wijk die daar rondloopt in zijn dure kleding, die dan denkt: 'ik word voor zoiets toch niet aangepakt' en die daarvoor vervolgens wel op zitting moet verschijnen.
- Ik heb nooit de cijfers gezien over hoe vaak het nou echt is toegepast en wat het dan uiteindelijk uitmaakt. Het is wel helemaal ingezakt volgens mij.

Politie

- De overtredingenaanpak heeft eraan bijgedragen dat een aantal kopstukken het echt spuugzat werden en dat heeft er ook aan bijgedragen dat, los van het zat worden, mensen het doorhadden dat het menens was. Dus die overtredingenaanpak was vooral een manier om het heel persoonlijk te maken bij de kopstukken. We moeten heel gericht, heel gefocust kijken naar wat kunnen we doen om hem of haar te kunnen raken. Dit was een middel waarmee we op maat iets konden gaan verzinnen.
- (Regio) Van de overtredingenaanpak maken we te weinig gebruik. De collega's schrijven een bekeuring en sturen die zelfstandig in. Je bent alleen en het is heel moeilijk om daar bovenop te zitten.

Gemeenten

- Uiteindelijk laat je aan de jongeren merken dat het net zich sluit en dat de jongere er niet mee weg komt. Dus dat het niet blijft bij een kleine boete, maar dat ze er echt meer last van krijgen. Ik denk dat het goed is als de jongeren merken van: 'hé, er word strenger op mij gelet, er wordt beter op mij gelet'. Dat gebeurt ook door zoiets als de 'overtredingenaanpak'.

Conclusie

Slechts enkele geïnterviewde medewerkers waren bekend met de overtredingenaanpak. De mensen die bekend zijn met de aanpak geloven dat het effect heeft op kopstukken als je ze voor alles aanpakt. De politie geeft aan dat het goed is als kopstukken ervaren dat ze niet zomaar meer weggelaten worden met kleine delicten. De politieteams uit de regio hebben geen zicht op het aantal keer dat van deze aanpak gebruik is gemaakt, maar geven aan dat dit weinig is gebeurd. In Utrecht stad is deze aanpak in het eerste jaar van de kopstukkenaanpak geregeld toegepast. Het werd gebruikt als middel om jongeren op maat aan te kunnen pakken. De projectleider Aanpak Jeugdgroepen van de politie in Utrecht stad geeft aan dat er ook nu nog gebruik wordt gemaakt van de overtredingenaanpak. Bij de politie zijn geen cijfers beschikbaar over hoe vaak een overtreding als proces verbaal is ingestuurd.

6. De kopstukkenzitting

De rechtbank heeft zich bij de kopstukkenaanpak aangesloten door maandelijks een 'kopstukkenzitting' te organiseren waardoor kopstukken snel op de zitting kunnen worden gebracht. Aan de ketenpartners is gevraagd of zij het een meerwaarde vinden dat voor kopstukken een speciale zitting is georganiseerd.

Veiligheidshuis

Meerwaarde:

- De kopstukkenzitting is een meerwaarde, omdat een beperkt aantal rechters telkens met dezelfde jongeren te maken hebben. Op den duur zullen deze jongeren waarschijnlijk strenger gestraft worden.
- Een vaste kopstukkenofficier zorgt ervoor dat je als jongere, na drie keer op zitting te zijn geweest, niet meer wekomt met sociaal wenselijke praatjes.
- Naar kopstukken straal je uit dat het serieus is.

Opmerkingen:

- De belangrijkste overweging voor de rechtbank om deze zittingen te organiseren is dat het om een specifieke groep jongeren gaat die te vaak en te makkelijk wekomen met strafbare feiten.
- Het is niet duidelijk of er nog wel kopstukkenzittingen zijn op het moment. Het is niet duidelijk of er nog iedere maand een zitting wordt georganiseerd. De aparte aandacht voor kopstukken is weg bij het Openbaar Ministerie. Bepaalde stukken blijven soms lang liggen.

Gemeenten

Meerwaarde:

- Een kopstukkenzitting zorgt voor meer focus. Je krijgt de rechters op deze manier mee in het bredere verhaal. Rechters weten om wat voor type jongens het gaat. Dat het niet zomaar om een jongen gaat die een keer een inbraak pleegt.
- Deze jongens kunnen zo sneller op zitting worden gebracht.
- Door de korte lijnen kan een lik-op-stuk beleid worden uitgevoerd.
- Het geeft een signaal aan die jongens.

Problemen:

- Kopstukken gaan vaak in hoger beroep. Daar gaat een lange tijd overheen. Processen worden daardoor vertraagd.

Politie

Meerwaarde:

- De kopstukkenzitting heeft zeker een meerwaarde, omdat deze jongens ook meer aandacht verdienen.
- Jongens krijgen door dat de 'kopstukkenbrief' ook daadwerkelijk iets in gaat houden.
- Er is een relatief korte termijn voor de zitting. Je wist zeker dat bij het inleveren van een verbaal, het kopstuk over drie weken op zitting moest komen.
- Er is sprake van een vaste club rechters die iets van jeugd afweten en van volwassenstrafrecht. Ze snappen ook iets van problematiek in wijken.
- Het voordeel van de kopstukkenzitting is dat kopstukken, ook hier, telkens dezelfde mensen terug zagen.

Opmerkingen:

- Het aantal kopstukkenzittingen is wel minder geworden. Totaal geen zicht op hoeveel kopstukken op zitting zijn besproken.

Reclassering Nederland

Meerwaarde:

- Het sneller op zitting kunnen brengen is een meerwaarde van een speciale zitting.
- Een rechter weet op deze manier dat het niet om een reguliere jongen gaat, maar dat het iemand betreft waar anders mee moet worden omgegaan.
- Als een kopstuk herhaaldelijk op zitting komt heb je telkens te maken met dezelfde rechter.

Opmerkingen:

- Met een kopstukkenofficier hoop je dat een afspraak die in het casusoverleg is gemaakt ook zo zorgvuldig gewogen is dat de officier hem op de zitting kan uitspreken. Vaak kan het ook net niet bewezen worden geacht, juridisch gezien.

Raad voor de Kinderbescherming

Opmerkingen:

- De meerwaarde van een kopstukkenzitting is een beetje dubbel. Op het moment dat je vaste kopstukofficiëren hebt en vaste rechters, en je houdt dat langere tijd vol, dan zal je daar een wisselwerking tussen krijgen en zullen de korte lijntjes effect gaan sorteren. Op het moment dat je officieren uit het overleg haalt, wordt de lijn al veel langer.

Bureau Jeugdzorg Utrecht

Meerwaarde:

- Het snel op zitting brengen van kopstukken is een goede zaak.

Opmerkingen:

- De uitvoering moet wel goed zijn anders heeft het geen meerwaarde. Het OM laat nog wel eens wat steken vallen in de voorbereiding.

Openbaar Ministerie

Opmerkingen:

- De kopstukkenzitting wordt nog steeds één keer per maand georganiseerd. Zittingen zijn gevuld.
- Snelheid is een belangrijke overweging geweest om deze zittingen te organiseren.
- Er is een duidelijk moment waarop de zittingen zijn, ook voor het Veiligheidshuis.
- Voor deze groep is er speciale aandacht, ook de kopstukkenofficiëren gaan naar deze zittingen. Deze officieren zijn goed ingewerkt op de kopstukken.

Conclusie

De meeste ketenpartners zijn van mening dat een speciale zitting voor kopstukken een goede zaak is. De extra focus en het snel op zitting kunnen brengen van kopstukken wordt als grootste voordeel gezien. Kopstukken gaan echter vaak in hoger beroep waardoor het proces wordt vertraagd. Daarnaast vinden ketenpartners het goed als een jongere telkens voor dezelfde rechter moet verschijnen zodat hij niet meer weggemt met sociaal wenselijke antwoorden. Verder vinden de ketenpartners het een meerwaarde dat een rechter meteen op de hoogte is dat het niet om reguliere jongeren gaat, maar dat het jongeren betreffen waar anders mee moet worden om gegaan. De interventiespecialist van het Openbaar Ministerie geeft aan dat er nog maandelijks een kopstukkenzitting wordt georganiseerd. Andere ketenpartners zetten hier hun vraagtekens bij omdat ze totaal geen zicht hebben op het aantal jongeren dat op een kopstukkenzitting is besproken. Het Openbaar Ministerie heeft geen beschikking over betrouwbare cijfers van het aantal kopstukken dat op een kopstukkenzitting moest verschijnen.

7. Het jongerenwerk Utrecht in het casusoverleg

Een andere vaste partner bij het casusoverleg is het Jongerenwerk Utrecht. Aan de ketenpartners is gevraagd of zij het een meerwaarde vinden dat jongerenwerkers deelnemen aan het Justitieel casusoverleg kopstukken.

Veiligheidshuis

Meerwaarde:

- Op het moment dat kopstukken nog enigszins openstaan voor begeleiding dan heeft JoU een meerwaarde in het casusoverleg.

Opmerkingen:

- In het algemeen hebben jongerenwerkers in het kopstukkenoverleg geen meerwaarde, maar er zijn een paar uitzonderingen. Een aantal jongerenwerkers lieten blijken dat ze wisten waar ze het over hadden. Ze hadden contact met die jongens. Dat is een meerwaarde.
- Vaak viel het tegen met wat het jongerenwerk wist. Met criminele groepen hadden ze vaak geen contact. Op zich begrijpelijk, maar dan heeft het geen zin om erbij te zitten.
- Het contact tussen een jongerenwerker en een jeugdige is niet altijd het contact waarmee je jongeren kan motiveren om een andere kant uit te gaan.

Gemeenten

Meerwaarde:

- Een jongerenwerker heeft dezelfde input als de wijkagent over hoe het op straat gaat.

Opmerkingen:

- Hun aanwezigheid in het overleg is op zich goed, maar omdat het om de wat zwaardere jongens gaat hebben zij wat minder een rol. De ene jongerenwerker was prima, die had veel deskundigheid in huis en zochten jongeren ook actief op. Een andere had weinig inbreng.
- Ze hebben vaak nog het volste vertrouwen in iemand, wat ook goed is, maar bij de echte harde kern jongens is de meerwaarde van JoU beperkt.
- Jongeren laten vaak een ander gezicht zien aan jongerenwerkers.

Politie

Meerwaarde:

- De jongerenwerkers weten vanuit een andere invalshoek wat wel of geen invloed zou kunnen hebben op iemand.

- Ze weten misschien niet zo veel over het kopstuk zelf, maar wel over wat voor invloed hij heeft in de wijk. Wat er gaande is. Echt een meerwaarde.
- Wij als politie komen ze vaak tegen in een strijdvorm en het jongerenwerk komt ze altijd tegen in het vrijwillige kader. Ze krijgen andere informatie.
- Jongerenwerkers moeten wel bij het kopstukkenoverleg blijven omdat ze ook heel veel kunnen vertellen over het verleden. Ook over broertjes en zusjes hebben ze vaak informatie en contact.

Opmerkingen:

- Met de echte criminele kopstukken hebben ze minder goed contact.
- De echte kopstukken willen niet in gesprek met jongerenwerkers en ook niet met wijkagenten.
- De jongerenwerkers hebben best een hoop informatie, maar de ervaring is dat ze zich vooral bezig houden met het niet op de tenen trappen van de jongens.
- Hun informatiepositie is ideaal, maar ze durven er niet optimaal gebruik van te maken omdat ze bang zijn dat hun informatiepositie wordt aangetast.

Reclassering Nederland

Meerwaarde:

- JoU heeft vaak andere informatie dan de politie omdat ze meer informele gesprekken hebben met de jongeren.
- JoU heeft geregeld informatie over de jongens die we kunnen gebruiken in het toezicht.
- Ze leveren zo nu en dan een goede bijdrage aan het kopstukkenoverleg.
- Het is een ingang waar je met elkaar gebruik van kan maken.

Raad voor de Kinderbescherming

Meerwaarde:

- Kopstukken gedragen zich vaak anders tegenover een jongerenwerker in vergelijking met een wijkagent. Dit levert andere informatie op die van meerwaarde kan zijn.
- Voor de jongerenwerkers geldt hetzelfde als voor de wijkagent. Zij hebben ook contact met de jongeren en het is mooi om hen te zien samenwerken.

Bureau Jeugdzorg Utrecht

Meerwaarde:

- De jongerenwerkers hebben vaak andere informatie dan de wijkagent omdat deze mensen meer met hulpverlening bezig zijn.

- Aan de jongerenwerkers kunnen vragen worden gesteld over welke hulpverlening zij al hebben ingezet en of dat heeft gewerkt en of jongeren zich daarvoor open stelden.

Opmerkingen:

- Voor jongeren die echt voor de criminaliteit hebben gekozen is de meerwaarde van JoU beperkt.

Jongerenwerk Utrecht

Opmerkingen:

- Het hangt per wijk af of wij iets hebben in te brengen. Sommige groepen hebben geen vertrouwen in ons dus dan is het lastig.
- Met een aantal kopstukken hebben we echt intensief contact.
- Er is sprake van een goede samenwerking met de wijkagenten.

Openbaar Ministerie

Opmerkingen:

- De bijdrage van de jongerenwerkers is goed.

Conclusie

Het beeld dat de verschillende ketenpartners schetsen over de meerwaarde van de jongerenwerkers in het Justitieel casusoverleg kopstukken is wisselend. De één is tevreden met de inbreng van het jongerenwerk een ander geeft aan dat de meerwaarde van jongerenwerkers vaak zeer beperkt is. Met een aantal kopstukken heeft het jongerenwerk daadwerkelijk contact. Wanneer er sprake is van contact geven de meeste instanties aan dat de jongerenwerkers een meerwaarde hebben in het overleg, omdat zij vaak andere informatie aanleveren dan de wijkagent. Dit komt omdat het contact tussen een jeugdige en een jongerenwerker over het algemeen informeler is in vergelijking met het contact tussen een jeugdige en de politie. Voor de echte criminele kopstukken, die ook niet meer openstaan voor hulpverlening, hebben de jongerenwerkers in principe geen meerwaarde omdat ze geen contact hebben met deze jongens. De politie geeft aan dat jongerenwerkers toch ook in die situaties een meerwaarde kunnen hebben omdat ze iets kunnen vertellen over het verleden van een kopstuk of over zijn broertjes en/of zusjes. De ketenpartners geven aan dat per situatie moet worden afgewogen in hoeverre de jongerenwerkers bij het casusoverleg aanwezig moeten zijn.

8. De gemaakte afspraken tijdens het casusoverleg

Aan de ketenpartners is gevraagd wat zij inhoudelijk van de gemaakte afspraken vinden tijdens het Justitieel casusoverleg kopstukken.

Veiligheidshuis

Opmerkingen:

- In het begin zag je dat er veel afspraken werden gemaakt over dat men contact moest opnemen met die en die officier. Er werd gebeld op het moment dat er een feit was en dan werd gekeken hoe de situatie was. Dat was prima omdat er een vaste officier was en een vaste wijkagent.
- Nu wordt er geprobeerd om in het overleg een scenario te maken. Het lastige hierbij is dat er soms afspraken worden gemaakt, maar dat een jeugdige soms pas 2,5 maand later wordt aangehouden. Dan zit er een lange tijd tussen waardoor er al weer veel veranderd kan zijn. Het is in ieder geval een poging om te sturen.

Problemen:

- GCOS richt zich voornamelijk op de strafrechtelijke kant. Het hele plan van BJZ staat niet in het plan van aanpak. Voor deze informatie moet contact worden opgenomen met de JR-werker. Het inhoudelijke gedeelte is er wel, maar dat staat niet in GCOS. Deze informatie staat in alle achterliggende stukken.

Gemeenten

Opmerkingen:

- Er worden in het overleg concrete afspraken gemaakt, maar wel vaak op het moment dat er strafrechtelijke feiten spelen.
- Gezamenlijk werden er afspraken gemaakt en werd het in GCOS gezet. Dat ging prima.
- Het persoonsgerichte plan van aanpak is altijd alleen op hoofdlijnen en niet zozeer op inhoud. Iedere organisatie houdt zijn eigen verantwoordelijkheid en af en toe wordt er wel wat teruggekoppeld natuurlijk. Je kan wel meedenken en handvatten geven voor de zorg die is ingezet.

Verbeterpunten:

- Er worden voornamelijk afspraken gemaakt voor de strafrechtelijke partijen, minder voor de hulpverleningsinstanties en de gemeenten.
- Er mag wel wat meer energie worden uitgestraald naar elkaar toe. Meer creativiteit of het meer zoeken naar mogelijkheden.

Politie

Opmerkingen:

- De afspraken waren inhoudelijk heel wisselend, omdat je altijd afhankelijk bent van andere mensen. Met creatieve personen kan je geweldige afspraken maken en mooie resultaten boeken, maar als er mensen aan tafel zitten die elkaar niet vertrouwen of weinig verstand van zaken hebben dan maak je ook geen goede afspraken.
- Het zijn afspraken gebaseerd op de toestand van dat moment. Het zijn afspraken die gemaakt worden voor de lange termijn. Bijvoorbeeld bij een aanhouding altijd voorgeleiden en die en die in kennis stellen.
- In het begin heb je nog wel wat afspraken, er moeten allerlei dingen worden uitgezocht. Dan heb je uiteindelijk de informatie en daarna heb je niet zo gek veel afspraken meer. Voornamelijk monitoren met vragen of iemand nog wat heeft.

Reclassering Nederland

Opmerkingen:

- Over het algemeen zijn de afspraken goed. Het waren korte en duidelijke afspraken. Bijvoorbeeld bij het volgende feit voorgeleiden bij de rechter commissaris. Soms werden er ook afspraken gemaakt over de noodzaak van een behandeling en of er een enkelband moest worden ingezet. Dat ging goed.
- Ik zie ook wel eens afspraken die minder goed werkbaar zijn. Sommige jongens zijn nog jong en daar wordt dan al van gezegd: 'afstraffen'. Ga je die nu al opgeven dan? Dat is niet onze manier van werken.
- Hier, bij de reclassering, maken we die plannen natuurlijk. Van hoe die hulpverlening er uit moet zien. Dat was altijd toch echt wel op de persoon en ook met de nodige behandelingen en gesprekken met psychiaters.

Raad voor de Kinderbescherming

Opmerkingen:

- Wat mij betreft zijn de gemaakte afspraken te algemeen. In de zin van, bij een volgend feit, indien mogelijk, voorgeleiden. Dat zijn hele formele afspraken. Als je het hebt over een strak persoonsgerichte aanpak dan mag van mij de regie meer liggen bij de jeugdreclassering. Van: 'ik ben hier mee bezig en ik wil daar naartoe dus ik wil dat MST in het gezin komt. Dus bij een volgende gaan we direct schorsen met bijzondere voorwaarden MST'. Dan heb je een hele andere aanpak dan alleen de formele kaders.

Verbeterpunten:

- Het overleg mag doelgerichter worden. Het is nu meer kader biedend i.p.v. werken naar een stip aan de horizon. Dan ga je ook veel meer de kracht van wat je hebt benutten in plaats van beperkend werken over als dit, dan gaan we over tot voorgeleiding. Dan wordt het heel formeel.

Jongerenwerk Utrecht

Opmerkingen:

- De afspraken zijn duidelijk.
- Je hebt altijd je eigen bijdrage, je eigen zegje. Als je het ergens niet mee eens bent, met een traject, dan zeg je dat gewoon, dan wordt daar meestal wel op ingespeeld.

Openbaar Ministerie

Opmerkingen:

- Wat we altijd afspreken is wat we moeten doen bij een nieuw strafbaar feit. Voorgeleiden, willen we hem vasthouden. Dat gaat wel goed. Het zijn over het algemeen duidelijke afspraken alleen soms mogen de afspraken nog wat concreter, wat preciezer.

Conclusie

De meeste ketenpartners vinden de gemaakte afspraken duidelijk, maar soms wel te algemeen. Het is vaak wachten op het moment dat een kopstuk wordt aangehouden voor een strafbaar feit voordat men tot inhoudelijk goede afspraken kan komen. Er worden wel scenario's gemaakt, maar die kunnen soms pas na lange tijd worden toegepast waardoor er al weer veel veranderd kan zijn in de situatie van een jongere. Verder zijn een aantal ketenpartners van mening dat men met creatievere plannen mag komen om een jongere aan te pakken of te behandelen. Dit is niet altijd mogelijk omdat er wel eens mensen bij het casusoverleg zitten die elkaar niet vertrouwen of weinig verstand van zaken hebben.

9. Nakomen van afspraken volgens het persoonsgerichte plan van aanpak

Aan de medewerkers van de betrokken ketenpartners bij de kopstukkenaanpak is gevraagd of zij het idee hebben dat de verschillende interventies, volgens het persoonsgerichte plan van aanpak, worden uitgevoerd zoals is afgesproken in het casusoverleg.

Veiligheidshuis

Opmerkingen:

- Het wisselt heel erg of de afspraken goed worden nagekomen. Dit is wel steeds de insteek geweest, maar in het begin ging het beter omdat op een gegeven moment de energie wegzakte.
- Bij het OM ging het vreselijk rommelen. Bij BJZ en bij de Reclassering moest worden bezuinigd en dan zie je wel dat het steeds moeilijker wordt. We zijn begonnen met vaste officieren en vast parketsecretarissen op alle zaken. Dat is een geweldige manier om te voorkomen dat dingen ergens blijven liggen. Dat moest op een gegeven moment worden losgelaten omdat er geen capaciteit meer voor was. Dan zie je dat het over veel meer schijven gaat en dat de kans veel groter is dat de afspraak die we hier gemaakt hebben niet nagekomen wordt. Dat gaat nu weer beter met de interventiespecialisten. Maar het blijft iets waar je voortdurend bovenop moet zitten.

Gemeenten

Opmerkingen:

- De verschillende interventies worden zoveel mogelijk volgens het persoonsgerichte plan van aanpak uitgevoerd. Elke keer als zo'n jongen op de agenda verschijnt komen ook de acties weer in beeld die uitgevoerd moesten worden. Daar wordt wel op gemonitord vanuit het overleg.

Verbeterpunten:

- ZSM leest de dossiers niet altijd goed waardoor er soms miscommunicatie is of dat er een kopstuk tussendoor glipt. Communicatielijnen met betrekking tot wat je in GCOS zet, daar valt nog wel een slag te maken.

Reclassering Nederland

Opmerkingen:

- Voor zover mensen daar aan meewerken worden interventies volgens het persoonsgerichte plan van aanpak uitgevoerd. Het aanbod is gewoon voldoende.

- Er zitten mensen in het overleg die naar eer en geweten hun afspraken nakomen.

Problemen:

- Je stuit bijvoorbeeld wel vaak op wachtlijsten. De vraag is dan wat je doet in de periode die ertussen ligt. Dat is een maatschappelijk probleem. Dat kan niemand eigenlijk heel snel oplossen.
- Ook de VOG is vaak een probleem. Dat je mensen eindelijk aan de bak hebt en dan zijn ze één maand aan het werk en dan moeten ze een VOG overleggen en die hebben ze dan niet. Dat zijn wel heikele punten. Dan ben je met elkaar zo ver dat iemand daar is en dan stagneert het alsnog. En dan kan je weer opnieuw beginnen.

Bureau Jeugdzorg Utrecht

Opmerkingen:

- In de regel voert iedereen uit wat is afgesproken.
- Het Openbaar Ministerie deed niet altijd wat was afgesproken in het overleg en vaarde wel eens zijn eigen koers. Dit is wel opgelost inmiddels.

Problemen:

- ZSM trekt zich niet altijd veel aan van de afspraken die we hier hebben gemaakt. Soms leent een feit zich niet voor het advies dat wij hebben gegeven, maar soms ook dat men zich er helemaal niks van aantrekt. Dat iemand weer heel snel wordt heengezonden of toch weer toezicht hulp en steun krijgt opgelegd terwijl we met z'n allen hebben gezegd dat we daar mee moeten stoppen. Of juist andersom, dat we hulpverlening willen inzetten en dat iemand dan gelijk wordt afgestraft.

Raad voor de Kinderbescherming

Opmerkingen:

- De opvolging van de afspraken door ZSM is niet altijd goed. Ik snap ook het probleem van ZSM. Bij ZSM willen ze niet alleen maar opdrachten over kopstukken van zo en zo gaan we het doen. Want op het moment dat een jongere vastzit, kan de situatie weer heel anders zijn. Dat is ook het probleem van kopstukken. Je moet afspraken maken over elke situatie.

Verbeterpunten:

- Er mogen meer kritische vragen worden gesteld aan alle partners die aan tafel zitten, dat ligt in de eerste plaats bij de voorzitter. Er moeten meer vragen worden gesteld over dat wat er is afgesproken. Ook moeten er meer vragen worden gesteld over de nut en de noodzaak van de interventies die je met elkaar hebt afgesproken. Of dat de juiste zijn en daar dan vervolgens op verder gaan.

Openbaar Ministerie

Opmerkingen:

- Als zaken binnenkomen bij ZSM, dan worden de afspraken die in het casusoverleg zijn gemaakt in principe nageleefd door ZSM. Als hiervan wordt afgeweken dan krijg je bericht.

Conclusie

De afspraken die in het Justitieel casusoverleg kopstukken worden gemaakt, worden over het algemeen nagekomen. Wel merken enkele ketenpartners op dat zij het idee hebben dat ZSM niet altijd navolging geeft aan de afspraken die worden gemaakt in het casusoverleg. Daarnaast hebben verschillende ketenpartners door bezuinigingen maatregelen moeten nemen die ten koste zijn gegaan van de inzet bij de kopstukkenaanpak. In het begin was er bij de kopstukkenaanpak meer focus op kopstukken doordat er met vaste officieren en vaste parketsecretarissen werd gewerkt op alle zaken. Dit bestaat nu niet meer, maar met de komst van de interventiespecialisten wordt geprobeerd om te voorkomen dat bepaalde zaken ergens blijven liggen. De interventiespecialist is op dit moment druk bezig om alles intern op orde te krijgen omdat in het verleden geregeld dingen misgingen of bleven liggen.

10. *Sturing op het proces van uitvoering*

Op het moment dat er afspraken zijn gemaakt in het casusoverleg gaan de verschillende ketenpartners uit elkaar en treffen zij elkaar weer na twee of drie maanden om dezelfde casus opnieuw te bespreken. Aan de medewerkers is gevraagd hoe zij de sturing op het proces ervaren.

Veiligheidshuis

Opmerkingen:

- De sturing verloopt wisselend. Het Veiligheidshuis heeft een zekere regie. Er werden dingen afgesproken in het overleg en dat werden dan actiepunten. Deze actiepunten werden over het algemeen ook nageleefd. Er zijn ook een aantal dingen die niet door ons werden gevolgd en waarvan ook zeker niet de bedoeling was dat het Veiligheidshuis dat monitorde.

Problemen:

- Hoe ver de regie van het Veiligheidshuis reikt is nooit echt duidelijk geworden. Hier is nog steeds discussie over. Wie voert de regie, is dat iets van het Veiligheidshuis? Een standaardregie is nodig, alleen het wisselt wel per casus hoe hard het nodig is en wat er speelt. Als je meer wil bereiken, moet er meer regie komen.
- Soms duurde het best lang voordat je wist dat dingen niet waren gebeurd of dingen anders waren gelopen.

Gemeenten

Opmerkingen:

- De voorzitter zit er wel strak in. Zij monitort ook en gaat er zelf achteraan.
- Geen zicht op hoe het na het overleg verloopt. Dat is een punt om goed naar te kijken of dat strakker moet.

Problemen:

- Er is procesregie in het overleg en je hebt casusregie na het overleg. Dat laatste is minder goed van de grond gekomen. De volgende ontmoeting tussen ketenpartners vindt weer na drie maanden plaats. In de tussentijd gebeurt er van alles. De procesmanager belt er af en toe achteraan, maar zij hebben heel veel jongens op het programma, dus het is de vraag of het reëel is om aan hen de casusregie over te laten.
- Een casusregie is er wel, maar nooit is echt goed afgesproken wat dit nu precies inhoudt.

Politie

Opmerkingen:

- Over het algemeen positieve ervaringen met de sturing op het proces van uitvoering.
- De voorzitter zit erboven op. Formeel en informeel krijg je een draai om je oren als je je niet aan de afspraken houdt. Dit is een prettige manier van werken.

Problemen:

- (Regio) Te weinig sturing. Er is te weinig 'echt' contact. Je moet blijven monitoren. Geen idee wie er over de organisatie daarvan gaat. Dit hoort bij iemand die een coördinerende functie heeft, de informatiemakelaar of de voorzitter.
- Wijkagenten zetten afspraken goed uit, alleen op het moment dat een kopstuk wordt aangehouden, dan gaat het over teveel schijven. Vroeger kon je de kopstukkenofficier bellen. Nu gaat het via ZSM, die moeten in het systeem kijken. Systeeminformatie is iets anders dan een mondelinge toelichting van iemand die betrokken is. Dat is heel erg jammer. De focus is verdwenen.

Reclassering Nederland

Opmerkingen:

- Over het algemeen worden de kopstukken goed gevolgd. Er wordt echt wel gekeken naar de voortgang en of er moet worden bijgestuurd en hoe dat dan moet.
- De sturing verliep soepel. De afspraken waren duidelijk. Het was altijd duidelijk wat er moest gebeuren bij een strafbaar feit. Er werd eigenlijk nooit van deze afspraken afgeweken. Er werden altijd afspraken gemaakt van die doet dit, en de ander zoekt dat uit en bij het volgende overleg kom je daar op terug.
- In de tussentijd is er voldoende overleg, zeker als de kopstukken worden aangehouden.

Problemen:

- Niet iedereen kan in het ketendossier waardoor sommigen medewerkers niet weten dat er afspraken zijn en dus afspraken mislopen.

Raad voor de Kinderbescherming

Problemen:

- De sturing is losjes. De afspraken zijn al heel algemeen. De neiging is om iedere keer opnieuw te beginnen over wat de situatie is in de wijk, hoe gedraagt de groep zich, dit is een schets van de groep op dit moment. Hoe gaat het met kopstuk één. Naar mijn idee wordt er te weinig terug gegrepen op wat we de vorige keer hebben afgesproken, waar zijn we met ons plan en waar moeten we naartoe.

- Monitoring op de voortgang is een belangrijk item dat je mist. We kijken wel of een jongere zich aan de afspraken heeft gehouden, maar niet of dat betekent of die jongere daardoor ook vooruit is gegaan.

Bureau Jeugdzorg Utrecht

Opmerkingen:

- De sturing is wel goed. Afspraken worden consistent vastgelegd door de voorzitter. Dat wordt ook gecheckt.
- Soms worden er afspraken gemaakt dat in de tussentijd contact moet zijn tussen een wijkagent en een jongerenwerker.

Problemen:

- Soms is het voor ketenpartners heel moeilijk om regelmatig contact te hebben met de wijkagent, maar ook met andere partijen, met scholen bijv. Het excuus van: 'we hebben het druk', wordt iets te vaak gebruikt. Partijen houden elkaar te weinig op de hoogte over veranderingen. Contact leggen gaat soms moeilijk.

Jongerenwerk Utrecht

Opmerkingen:

- De sturing is wel oké, het jammere is wel dat wij als jongerenwerkers niet in GCOS kunnen. We kunnen het proces niet bijhouden. Sommige jongens zien wij zeker 1x in de week en dan weten wij niet wat jeugdreclassering heeft gedaan. Dan moet je echt contact opnemen met de jeugdreclassering om die informatie op te halen, terwijl in GCOS het wel allemaal duidelijk staat beschreven. Aan de andere kant, voor onze veiligheid is het ook wel weer goed. Alle individuele begeleiders moeten dan in GCOS kunnen, ik weet niet hoe het dan met privacy zit.

Openbaar Ministerie

- De sturing is goed.

Conclusie

De ketenpartners vinden de sturing op het proces van uitvoering, nadat de afspraken in het casusoverleg zijn gemaakt, wisselend verlopen. De ene keer ontvangt men een update met de laatste stand van zaken en is er ook tussendoor overleg tussen organisaties, een andere keer lopen dingen langs elkaar heen en komt bepaalde informatie pas laat aan het licht. De ketenpartners zijn van mening dat de procesmanager van het Veiligheidshuis er bovenop zit en alles goed probeert te monitoren, maar dat over het algemeen een duidelijke casusregie ontbreekt. Het probleem is dat, door de vele personen die besproken worden in het

Veiligheidshuis, het voor de procesmanager niet mogelijk is om bij elk persoon zorgvuldig na te gaan hoe de zaken ervoor staan. Op dit moment is er in de tussentijd van de casusoverleggen contact tussen de instanties, maar komt dit soms moeilijk tot stand. Er zou volgens enkele ketenpartners meer contact tussen medewerkers moeten plaatsvinden op het moment dat er zich veranderingen voordoen in de situatie van een jongere. Volgens de ketenpartners is de procesregie goed van de grond gekomen, maar is er nog geen sprake van een echte casusregie. De ketenpartners geven aan dat dit wel goed zou zijn omdat iedereen dan beter op de hoogte wordt gehouden van nieuwe ontwikkelingen in een casus. Men verwacht op deze manier meer met elkaar te kunnen bereiken.

11. *Verschillen in de uitvoering van de aanpak in het eerste jaar (maart 2012 - juni 2013) en in het tweede jaar (september 2013 - maart 2014)*

Aan de medewerkers van de verschillende betrokken organisaties bij de kopstukkenaanpak is gevraagd of zij verschillen opmerken in de uitvoering bij de start van de aanpak en bij de aanpak zoals deze nu wordt uitgevoerd.

Veiligheidshuis

Verschillen:

- Afspraken die in het overleg worden gemaakt worden nu concreter ingevuld in vergelijking met het begin.
- Er wordt nu ook wat meer gelet op wat de gemeente doet.
- Jeugd is een specifieke groep. Daar kan pas op het moment zelf een beslissing over worden genomen. Je blijft daardoor in het casus overleg vaak in algemeenheden hangen.

Gemeenten

Verschillen:

- In het eerste jaar was het allemaal nieuw en iedereen was enthousiast. Nu wordt het al meer een gewoonteproces. Zo werkt het nou eenmaal. We hebben nu ook minder kopstukken dan in het begin.
- Het OM heeft zijn inzet aangepast, het is niet zeker of het daarmee ook slechter is geworden.
- Mensen in het overleg weten elkaar nu beter te vinden in vergelijking met het begin.

Politie

Verschillen:

- Het eerste jaar leek het alsof er een energie boost doorheen ging en ik merk dat het allemaal behoorlijk begint terug te lopen. Ik krijg geen uitnodigingen meer voor het casusoverleg. Heel erg jammer.
- (Regio) In het begin zaten we heel vaak met elkaar om de tafel en hadden we korte lijntjes en nu niet meer. Mensen zijn minder actief geworden omdat ze de resultaten van afspraken niet terug zien. Teleurstellingen.
- Er moet iets in leven worden geroepen wat nu in slaaptoestand is.
- Jongerenwerk en wijkagenten zijn beter gaan samenwerken op de kopstukken.

- Met kopstukofficiëren en kopstukkenrechercheurs liep het steeds beter. Het was iets extra's en daar werd dus op een gegeven moment weer aan geknaagd.
- Kopstukken krijgen in de praktijk niet altijd meer de voorrang terwijl dat op papier nog wel zo is.
- Bij de recherche leeft het kopstukkenverhaal al helemaal niet meer omdat het daar barst van de zware feiten. Met die zware feiten kan direct worden gestart en bij kopstukken geldt dat er vaak eerst een onderzoek moet plaatsvinden om ze te kunnen pakken. Dan gaan de andere dingen dus voor.

Reclassering Nederland

Verschillen:

- Sommige kopstukken blijven maar terugkomen, in negatieve zin. Het zou ook wel eens leuk zijn als je een keer een positief verhaal hebt. Je moet een erg lange adem hebben.
- Het begrip 'kopstukken' is nu wel echt ingeburgerd. Men weet dat daar aparte afspraken gelden voor kopstukken, daarbij trekken we meer uit de kast dan de gemiddelde klant. Daar merk ik wel verschil ten opzichte van het begin.

Raad voor de Kinderbescherming

Verschillen:

- De positie van de wijkagent en de jongerenwerkers is meer op de voorgrond getreden in plaats van de sturende rol van het OM.
- De ernst van de groep en de overlast is minder geworden. Ook minder frequent. Het zijn minder zware kopstukken in vergelijking met het begin. Het aantal groepen is afgenomen.
- Doordat het allemaal lichter en minder is geworden gaan ook meer afspraken niet door en wordt het aantal kopstukken per groep groter. De criteria worden wat diffuser.

Bureau Jeugdzorg Utrecht

Verschillen:

- In het begin waren we veel op zoek naar wat we kunnen doen buiten onze gebruikelijke werkzaamheden. Daar heeft even een dip ingezet en ik heb nu de indruk dat dat weer wat meer gebeurt. Dat deelnemers worden weer worden uitgedaagd om niet alleen binnen hun eigen vak te kijken, maar ook nadenken over wat nog meer kan worden gedaan dat in het belang van de jongere is.

- Ik heb de indruk dat er veel meer criminaliteit is dan dat er in het Veiligheidshuis wordt besproken. Is het aantal jeugdgroepen echt gehalveerd? Twijfel. Zaken worden te gemakkelijk afgedaan door ZSM en niemand neemt de tijd om daar is langer bij stil te staan.

Jongerenwerk Utrecht

Verschillen:

- In het begin vond ik het verwonderlijk dat OM en andere partners langs elkaar heen werkten. Afspraken werden niet uitgevoerd. Dat gaat nu wel beter.
- De aanpak is in veel opzichten vooruit gegaan. Er is meer samenwerking gekomen en de communicatie is beter geworden.

Conclusie

De inzet van sommige ketenpartners is afgezwakt ten opzichte van de inzet bij de start van de kopstukkenaanpak. Sommige ketenpartners hebben geconstateerd dat mensen elkaar minder snel opzoeken en dat de lijntjes over het algemeen langer zijn geworden door o.a. het wegvallen van de kopstukkenofficiëren uit het casusoverleg. Verder geven enkele ketenpartners aan dat de energie is weggezakt, omdat de resultaten van de gemaakte afspraken uitbleven. Andere ketenpartners hebben juist het idee dat de communicatie tussen medewerkers is verbeterd ten opzichte van het begin en dat er ook sprake is van een betere samenwerking tussen ketenpartners. Door de afname van het aantal overlastgevende en criminele jeugdgroepen worden er minder kopstukken besproken in het casusoverleg. Enkele ketenpartners geven aan dat ook de ernst van de criminaliteit van de overgebleven kopstukken is afgenomen. Als gevolg hiervan zijn sommige afspraken niet doorgedaan en is het contact tussen de ketenpartners minder geworden.

12. *Positieve punten van de 'Kopstukkenaanpak'*

Aan de ketenpartners is gevraagd wat zij goede punten vinden van de kopstukkenaanpak die ook moeten worden vastgehouden bij een eventuele nieuwe aanpak.

Reclassering Nederland

- De integrale aanpak.
- De opzet van het overleg is goed.

Politie

- De adoptierechercheurs in samenwerking met specifieke officieren en een aparte zitting, dat vond ik wel een hele goede zet. Wat je zag was dat het aantal septs van bijna 30% naar 6% ging. Dat heeft effect in de wijk. Want die jongens gingen niet meer lachend de cel in, van: 'over zes uur sta ik toch weer buiten'. Dat was op een gegeven moment niet meer zo, want al die zaken kwamen rond en dat heeft echt effect in de wijk. Dat gaat als een lopend vuurtje rond. Dat had echt met focus te maken.
- Het integrale is heel erg goed. Dus het op de hoogte houden van elkaar van wat voor persoon iemand is en waar je last van kan krijgen.

Gemeenten

- Wat ik goed vind aan de kopstukkenaanpak is in ieder geval de focus op een paar mensen en niet de je er elke keer 40 jongens doorheen wil jassen in een overleg van twee uur, want dan kom je nergens aan toe. Belangrijk is dat je je focust op een aantal jongens en dat je daar hele strakke afspraken over maakt en elkaar daarover ook goed blijft informeren.
- De integrale aanpak is goed.

Raad voor de Kinderbescherming

- Ik denk wel dat de hele strakke aanpak van het begin bij het gedrag wat je toen zag, dat je daar wel een beetje de vruchten van plukt. Ik denk niet dat dat de enige oorzaak is waarom we minder groepen hebben, maar ik denk wel dat dat bijgedragen heeft. Dat je dus een kopstukkenofficier had die ook bij de casusoverleggen was. Dat je duidelijke kopstukken had. Dat je door de hoeveelheid ook gewoon scherper moest gaan scheiden. Dat je soms vier jongens op de agenda wilde, maar dat er maar plek was voor drie. Dat dat gewoon helder was. Van jij bent kopstuk dus jij wordt in de gaten gehouden.

- Kopstukken kosten heel veel tijd, maar als je met elkaar constateert dat er minder groepen zijn en het gedrag minder ernstig is dan zou je ook kunnen zeggen dat je een heel eind bent in het behalen van je doel. Het vlammetje gaat nu uit zeg maar.

13. *Verbeterpunten bij de 'Kopstukkenaanpak'*

Aan de medewerkers van de verschillende organisaties is gevraagd of zij verbeterpunten kunnen aandragen voor de kopstukkenaanpak zoals deze nu verloopt. De verbeterpunten zijn ingedeeld in de volgende onderwerpen: de continuïteit van focus op kopstukken, het casusoverleg, een casusregie, inzet op de andere groepsleden en overige verbeterpunten.

De continuïteit van focus op kopstukken

Veiligheidshuis

- We moeten er wel bovenop blijven zitten en dat lukt ons over het algemeen niet. Ik zou heel graag willen dat de oorspronkelijke afspraken weer op tafel komen en dat die weer worden bekrachtigd als onderdeel van de Top-X aanpak.
- Een deel van de afspraken die we ooit hebben gemaakt worden gewoon niet meer nageleefd. De afspraken tussen het OM en politie bijvoorbeeld. In die zin zijn kopstukken toch meer regulier geworden. En juist die extra focus en die extra aandacht, dat maakt het grote verschil, dat vind ik wel jammer, dat dat weggevallen is. Als je echt meer wil bereiken zou je er nog dichter op moeten zitten. Dan zou je ze echt vaker moeten volgen en er een regiehouder op zetten.

Politie

- Ik denk dat het kopstukkenoverleg in de vorm eigenlijk alleen maar succesfactoren heeft, maar het grootste nadeel dat ik op dit moment op kan noemen, is dat alles naar beneden is bijgesteld, het is aan het wegzakken. Dus we hebben niet minder kopstukken, we zijn minder actief om elkaar op te zoeken. We zouden er weer meer bovenop moeten zitten.
- De continuïteit bij de verschillende organisaties kan worden verbeterd. En dan met name bij bijvoorbeeld het OM, maar ook wel bij de politie, dat er dan telkens iemand anders kopstukkenofficier wordt. Dat er dan weer heel veel druk op de ketel staat voor iets anders. Dan weten we weer niet of we de afspraken kunnen blijven handhaven en dan gaan we zeggen van: 'toch geen officieren in het casusoverleg, maar een interventiespecialist'. Dat soort dingen allemaal.

Het casusoverleg

Gemeenten

- Een verbeterpunt is een beetje de pittigheid in het overleg. Wat kunnen we nu en gaan we er echt voor. Dat is soms lastig.

- Onze gemeentelijke inzet moet nog wel beter worden. Er zijn een aantal hic-ups die we echt moeten gaan maken nu, qua onze vertegenwoordiging in het overleg. Daar zijn we ook mee bezig. De kwaliteit van informatie die de gemeente moet aanleveren moet kwalitatief goed zijn en daar zijn we nog steeds mee aan het werk. Het is nog niet goed genoeg.

Politie

- Het kopstukkenoverleg kan actiever.

Openbaar Ministerie

- Men zou nog wel wat meer actief creatieve punten in mogen brengen. Dus niet een overleg om te overleggen. Elke ketenpartner zou getriggerd moeten worden om een actiepunt te hebben en dat vervolgens op te pakken. Ik vond dat er veel punten vanuit het OM moesten komen qua sturing. De overleggen konden pro-actiever,

Een casusregie

Gemeenten

- Met de casusregie zou nog wel wat geëxperimenteerd kunnen worden. Dat mist nu gewoon en is wel noodzakelijk.

Politie

- Bij het monitoren van de afspraken die worden gemaakt, kan nog wel een slag worden gemaakt. Dat blijft echt een heikel punt. Dat is in één organisatie al moeilijk, laat staan als je in een keten samenwerkt.
- De lijntjes mogen korter. Niet alleen maar tussen het Veiligheidshuis en de wijkagent, Die zijn op zich wel oké, maar voornamelijk met de omliggende kring. Misschien moet er inderdaad iemand coördineren, dat er wat vaker een update wordt doorgegeven van, die partij heeft dit gedaan, die partij heeft dat gedaan. Het zou makkelijk zijn als daar iemand bovenop zit en één keer in de zoveel tijd een lijntje uitgooit.

Inzet op de andere groepsleden

Gemeenten

- Wat ik nog wel lastig vond was om te zien wat er nou op die andere groepsleden wordt ingezet qua interventies en of dat inderdaad zo hard gebeurd als dat we hier in het kopstukkenoverleg zeggen te doen. Veel verwijten zijn er aan de gemeente geweest, van: 'goh, wij investeren hard met z'n allen, maar als de gemeente dan een

beetje achterover gaat hangen en denkt van, het OM doet het wel, dan wordt het effect wat teniet gedaan'. Dat is in de loop van de tijd wel verbeterd voor de gemeenten. Lokaal staat er nu wel iets.

Reclassering Nederland

- Een verbeterpunt is om met de meelopers uit de jeugdgroep wat meer te doen.

Bureau Jeugdzorg Utrecht

- Een verbeterpunt is nog wel dat er meer gelet moet worden op de jongere jongens en meiden die in de periferie van een kopstukkengroep zitten en de aanpak die we daarvoor moeten hebben. Moeten we niet wat sneller bijvoorbeeld een zorgmelding doen of het buurtteam inschakelen of zorgen dat die jongeren ook een alternatief krijgen voor het aan schuren tegen die groep aan.
- De kopstukkenaanpak en het gedrag van kopstukken verander je ook als je de hele groep aanpakt. Daar hebben we geen capaciteit voor en dat is wel lastig. Dat vraagt heel veel capaciteit en geld en volgens mij is dat er beide niet.

Overige verbeterpunten

Reclassering Nederland

- Als jij willekeurig, op welke plek in Nederland dan ook iets verkeerd doet, dat de betreffende figuur bij het OM of bij de rechtelijke macht dit moet kunnen zien zodat hij kan doorborden op wat hier in het casusoverleg is afgesproken. Dan krijg je het effect dat kopstukken daar ook niet meer verder kunnen.
- Ik geloof wel dat we binnenkort overstappen van kopstuk naar top X. Je moet wel goed opletten, want kopstukken is net goed ingeburgerd hier.
- Vanuit het OM krijgen we veel prioriteiten. Alles wordt prioriteit waardoor het woord prioriteit minder waard wordt.

Jongerenwerk Utrecht

- Soms heb ik wel moeite met hoe, en dan niet eens de wijkagent, maar hoe de anderen soms uitspraken doen over jongens. Daar kan ik me echt aan storen. Het lijkt alsof sommigen al klaar zijn met een jongere wanneer hij meerdere delicten heeft gepleegd. Kijk, als je iets fout hebt gedaan, dan moet je gestraft worden, maar dan hoef je bepaalde dingen niet uit te spreken, respectloos is dat. En geloof me, die jongens voelen dat ook.

Raad voor de Kinderbescherming

- De criteria voor het selecteren van een kopstuk mogen strakker worden gehanteerd. Op deze manier blijft de focus gehandhaafd in plaats van dat het diffuus en breed wordt. Het kost dan minder tijd en de tijd die beschikbaar is kan dan ook gerichter worden ingezet.

Bureau Jeugdzorg Utrecht

- Ik denk dat we ons wel moeten blijven focussen op de overstijgende middelen en niet teveel vanuit ons eigen referentiekader moeten blijven denken. Ik bedoel, ik praat af en toe ook mee over jongeren van 20+ en dan vanuit mijn JR-visie, maar ook vanuit mijn ervaring en expertise. Soms voeg ik daarin iets toe.

Gemeenten

- Een coördinator van de wijkteams zou ik graag aan tafel zien, die goed geïnformeerd is over wat voor lokale zorg we zouden kunnen inzetten en daarover mee zou kunnen denken. Dit is van belang voor de aansluiting bij de wijkteams.

Politie

- Het was de bedoeling dat je met informatie kwam over een kopstuk zodat er een actie op kon plaatsvinden en een onderzoek. Ik kan me geen zaak herinneren dat er echt vanuit een onderzoek iets werd gedaan. Er gebeurt vaak alleen iets om het moment dat kopstukken tegen de lamp lopen.
- Een inclusief beleid en een inclusieve aanpak is echt heel belangrijk. Als je 20 jaar oud bent en je haalt allerlei rottigheid uit, stel dat je 80 wordt, dat betekent dat je waarschijnlijk nog 60 jaar in deze maatschappij mee moet. Laten we ook zo naar iemand kijken.